

מראי מקומות, שיעור מאת הג"ר דניאל קפלן שליט"א

תענית כו: בענין שיכור אסור בנשיאת כפים

1. גמ' תענית כו:, וז"ל, "בשלשה פרקים כהנים נושאים את כפיהן כל זמן שמתפללין ויש מהן ארבעה פעמים ביום שחרית ומוסף מנחה ונעילת שערים ואלו הן שלשה פרקים תעניות ומעמדות ויום הכפורים, א"ר נחמן אמר רבה בר אבוה זו דברי רבי מאיר אבל חכמים אומרים שחרית ומוסף יש בהן נשיאת כפים מנחה ונעילה אין בהן נשיאת כפים מאן חכמים ר' יהודה היא דתניא שחרית ומוסף מנחה ונעילה כולן יש בהן נשיאת כפים דברי ר"מ ר"י אומר שחרית ומוסף יש בהן נשיאת כפים מנחה ונעילה אין בהן נשיאת כפים רבי יוסי אומר נעילה יש בה נשיאת כפים מנחה אין בה נשיאת כפים, במאי קמיפלגי רבי מאיר סבר כל יומא טעמא מאי לא פרשי כהני ידיהו במנחתא משום שכרות האידנא ליכא שכרות רבי יהודה סבר שחרית ומוסף דכל יומא לא שכיח שכרות לא גזרו בהו רבנן מנחה ונעילה דכל יומא שכיח שכרות גזרו בהו רבנן רבי יוסי סבר מנחה דאיתה בכל יומא גזרו בה רבנן נעילה דליתה בכל יומא לא גזרו בה רבנן, אמר רב יהודה אמר רב הלכה כרבי מאיר ורבי יוחנן אמר נהגו העם כרבי מאיר ורבא אמר מנהג כרבי מאיר מאן דאמר הלכה כרבי מאיר דרשינן לה בפירקא מאן דאמר מנהג מידרש לא דרשינן אורויי מורינן ומאן דאמר נהגו אורויי לא מורינן ואי עביד עביד ולא מהדרינן ליה ורב נחמן אמר הלכה כרבי יוסי והלכה כרבי יוסי והאידנא מ"ט פרשי כהני ידיהו במנחתא דתעניתא כיון דבסמוך לשקיעת החמה קא פרשי כתפלת נעילה דמיא דכולי עלמא מיהת שכור אסור בנשיאת כפים מנהני מילי אמר רבי יהושע בן לוי משום בר קפרא למה נסמכה פרשת כהן מברך לפרשת נזיר לומר מה נזיר אסור ביין אף כהן מברך אסור ביין

2. ר"ן דף ה. בדפי הרי"ף ד"ה דסברי ליה כשמואל (מופיע באתר)

3. ירושלמי תענית פרק ד' הלכה א', וז"ל, "גמ' את ש"מ תלת את ש"מ שמתענין במעמדות ושמתפללים ארבע ואין נשיאת כפים בלילה אלא ביום, וישא את כפיי ואל תפלל. מצאנו תפילה בלא נשיאת כפים ולא מצאנו נשיאת כפים בלא תפילה."